І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го БЕРЕЗНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 2, 1960 No. 40. VOL. LXVII.

В СЕНАТІ ПОЧАЛАСЯ ОБСТРУКЦІЯ ПРОТИ ЗАКОНОПРОЄКТУ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

Вашингтон. — В понеділок дня 29 лютого ц. р., кілька хвилин по дванадцятій годині вполудне, зараз після того, як віце-президент Ніксон відкрив сесію Сенату, противники нового законопроєкту про громадянські права, здебільше сенатори із Півдня, почали обструкцію проти прийняття нового законопроєкту про громадянські права. Перший виступив провідник південних сенаторів демократичний сенатор Ричард Б. Рассел із Джорджії, який заопонував проти пропозиції провідника сенатської більшости сен. Линдона Б. Джансона, щоб упростити і приспішити процедуру дискусії над законопроєктом про громадянські права, який під сучасну пору прийшов під розгляд Сенату. Свою промову Рассел продовжував у безконечність, читаючі передові статті з різних газет на тему дискутованого тепер законопроєкту. Після нього почали виступати інші сенатори з Півдня, критикуючи і відкидаючи окремі частини законопроєкту. Щоб зламати цю започатковану південними сенаторами обструкцію (філібустерку) сенатська більшість, складена із демократичних і республіканських сенаторів, вирішила продовжувати сесію аж до часу, поки прокитники нового законопроєкту не погодяться на голосування над ним. Згідно із звідомленнями з Вашингтону, започаткована сен. Расселом дискусія продовжувалася поза 12-у годину півночі, і не було надії на скоре її закінчення. В останніх тільки годинах сенатор Рассел почав висловлювати деякі компромісові тенденції, заявляючи, що південні сенатори опонують не так уже рішуче проти тієї частини законопроєкту, яка стосується виборчих прав, як проти пропонованих постанов в справі десеґреґації в школах. Речник прихильників нового законопроєкту про громадянські права сен. Джекоб Джевітс із Ню Йорку висловив під час дискусії певність, що в кінцевому висліді Сенат ухвалить таки запропонований законопроєкт, зокрема ту його частину, що стосується права голосування у виборах. Постанови цієї секції законопроєкту передбачають судову контролю над голосуванням в тих областях, де б проявилися якість познаки дискримінації негритянського населення у виборах. Дискусія над справою законопроєкту про громадянські права ведеться в Сенаті вже від 15 лютого ц.р. і в загальному до понеділка 29 лютого тривала 110 годин.

Найвищий Суд ЗДА в обороні виборчих прав негритянського населення

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА одноголосно відкинув рішення нижчого суду, згідно з яким здійснювання закону з 1957 року про охорону виборчих прав негритянського населення мало бути неконституційне. Це відносилося до повіту Террил, в якому при робленні виборчих списків не вписується виборців негритянського населення під різними правописними вимівками. В іншому випадку Найвищий Суд вирішив, щоб взяти до виборчого списка тих 1,377 негритянських виборців в стейті Луїзіяна, яких скреслено було внаслідок „чистки", що її перевели представники Громадянської Ради на основі правописних помилок. Нижчий суд вирішив був взяти до списків „вичищених" негрів, і Найвищий Суд затвердив це рішення. — Найвищий Суд більшістю 5 до 3 голосів підтримав рішення суду в Каліфорнії про звільнення сталого урядовця в Лос Анджелесі, який не хотів відповідати в Конґресі на запити про свою комуністичну діяльність.

Інспектор летунства про літаючі кружки

Вашингтон. — Крайовий Дослідний Комітет повітряних феноменів звертає увагу на те, що генерал майор Ричард Е. О. Кіфе, який є діючим інспектором летунства, — видав наказ до всіх летунських команд, щоб не легковажили собі „невияснених літаючих предметів", бо це можуть бути „поважні речі", які мають пряме відношення до оборони країни. Інспектор Кіфе видав цей наказ 24-го грудня 1959 р., але в січні ц. р. летунство видало ствердження, що „немає фізичного або матеріяльного доказу, і то навіть найменшого, що існують так звані літаючі кружки." На чолі Крайового Дослідного Комітету повітряних просторів стоїть емеритований віце-адмірал Р. Г. Гілленкеттер, який давніше був директором Центральн. Розвідчої Аґенції, заявив, що це розбіжне становище летунства є не зрозуміле людям і тому наказ інспектора летунства вислано до сенатської наукової і космічної комісії, щоб вона перевела переслухання в цій справі. Команда летунства не заперечує наказу інспектора генерал-майора Кіфе, кажучи, що це є передрук давніших заряджень. Від 1947 р. летунство розглянуло 6,312 звітів про літаючі кружки, в тому є 183 випадки з останніх 6-ох місяців 1959 року, і в тих звітах не знайдено нових явних фізичних і матеріяльних доказів на існування літаючих кружків. Адмірал Гілленкеттер твердить, що високі старшини летунства поважно думають про існування „невияснених літаючих предметів", це значить літаючих кружків.

В АМЕРИЦІ

● **Арґентинський президент** Артуро Фрондізі заявив американським репортерам, що він вірить в те, що в затоці Гольфо Нуево був ворожий підводний човен, тільки він не може сказати, чий це був корабель. „Ми не можемо нікого оскаржувати, казав Фрондізі, не маючи певних доказів".

● **Уряд публічного здоров'я ЗДА** повідомляє, що число занедужань на інфлюенцу в тижні, що закінчився 20-го лютого, зменшилося, але число смертних випадків зросло. В тому тижні вмерло 13,966 осіб від різних недуг в більших містах цієї країни, а в тижні, що закінчився 13-го лютого — 12,935.

● **Секретар Білого Дому Дж. С. Гаґерті** сказав журналістам, що президент Айзенгавер надзвичайно вдоволений із того щирого й ентузіястичного прийняття, яке йому влаштували в Арґентині. Президент Айзенгавер вписав до книжки гостей на плянтації, де він перебував як гість президента Фрондізі: „Чудове пополудне з приятелями в Ляс Естакас. Я дуже вдячний за гостинність моїм господарям і за милу атмосферу, що коло мене".

● **Представник міста Ню Йорк** вніс до стейтової леґіслятури внесок про те, щоб можна було фотографувати і робити відтиски пальців всім тим, які ворожать в окремих приміщеннях, бо вони дуже часто обманюють і окрадають своїх клієнтів, і не можна їх знайти, бо ті ворожбити міняють часто свої „бюра", займаючи все нові приміщення по зліквідованих крамницях.

● **Уряд державних лісів** повідомляє, що в 1960 р. засаджено в цій країні більше як два мільйони дерев. Це рекордове число, і більшість дерев засаджено на приватних теренах. З кожним роком більшає число посаджених дерев: в 1950 р. їх було 497,000, в 1957 — 1,000,000, а в 1959 — 2,118,000.

ЗУСТРІЧ ПРЕДСТАВНИКІВ КУК І УККА В ТОРОНТІ

В днях 20 і 21-го лютого ц. р. в Торонті в Канаді відбулася конференція представників Президій Українського Конґресового Комітету Америки і Комітету Українців Канади, в результаті якої „визнано потребу" скликати Світовий Конґрес Вільних Українців та передано дальше здійснювання того пляну Пан-Американській Українській Конференції. На фотографії — учасники конференції. Сидять (від ліва): І. Іванчук, Вол. Коссар, П. І. Сирник, о. д-р В. Кушнір, Д. Галичин Ст. Сринський, Олена Лотоцька, І. Демер. Стоять (від ліва) в першому ряді: В. Мудрий. П. Воливяк, В. Душник, М Пізнак, С. Ярема, Й. Лисогір, І. Білинський, П. Башук, М Королишин, В. Мартинець. В третьому ряді (від ліва) стоять: М. Стахів, С. Росоха, А. Івахнюк, В. Кохан і С. Пастернак

ЗДА касують військову допомогу Кубі і Домініканській Республіці

Вашингтон. — Представник державного департаменту пресовий секретар Линколн Вайт заявив журналістам 26-го лютого, що починаючи від 1-го липня ц.р. ЗДА не даватимуть військової допомоги Кубинській і Домініканській Республікам, і тому в новому бюджеті на 1961-ий рік не є передбачені видатки на цю ціль. 25-го лютого сенатори демократ Вейн Морс і республіканець Джордж Д. Ейкен критикували департамент оборони за те, що ця країна дає військову допомогу Кубі і Сан Домінґо. Куба дістала цього року $455,000 військової допомоги, а Домініканська Республіка $249,000. Призначену суму на допомогу Кубі витрачено на вишкіл 6-ох кубинських кадетів в Нейвел Ер Стейтон в Корпусі Крісті в Тексасі, а суму, призначену для Домініканської Республіки, витрачено на виряд, але не на кораблі, літаки, зброю або амуніцію. В Конґресі чути критичні голоси про військову допомогу державам Латинської Америки. Сен. Ейкен заявив, що не можна скасувати військову допомогу без виїмку всім державам Латинської Америки, бо в деяких країнах армія є запорукою політичної стабільности урядів, а від цієї стабільности залежить і економічна стабільність.

Кол. державний секретар Ачесон підтримує політику Аденауера

Ню Йорк. — Дін Ачесон, який був державним секретарем в рр. 1949 - 53 за президентури Гаррі Трумана, у синдикованій статті в „НЙ Таймсі" з минулого понеділка, виступив проти тих голосів в американській та взагалі в західній пресі, які піддають в сумнів дійсну щирість німців в їхньому бажанні, щоб Німеччина була знову з'єдинена. Деякі чужинці, які відвідують Німеччину, або дають себе суґерувати совєтській пропаґанді, впевняють, наче б західні німці були тільки заінтересовані у збереженні свого високого життьового стандарту, а не в з'єдиненні із Східною Німеччиною в одній демократичній державі. Ачесон покликається на свої розмови з видатними членами різних західньо - німецьких політичних партій і суспільних груп і твердить, що гін до національно - політичного з'єднення є в німців такий сильний, як ніяке інше їх бажання. Він цілком підтримує становище Аденауера, який вважає, що без сильної Америки та сильного американського лідерства у вільному світі кожна конеренція „на вершинах" грозить Німеччині тільки закріпленням її поділу та наближує західню Европу до катастрофи, якою було б її заволодіння большевиками.

Конґрес вирішує законопроєкт про визнання Сема Вилсона за прототип Дядька Сема

Вашингтон. — Сенатська підкомісія публічної земельної власности прийняла законопроєкт про те, щоб Семюела Вилсона з Трой, Н. Й., визнати за прототипа „оригінального Дядька Сема". Якщо цей законопроєкт стане законом, тоді могила й гріб Семюела Вилсона визнана буде за національну пам'ятку. Цей законопроєкт має ще затвердити Сенатська Комісія Внутрішніх Справ, а після того повний Сенат. Палата Репрезентантів вже його ухвалила. Сенатор Кеннет Кітінґ з Ню Йорку заявив, що не треба буде федеральних фондів на утримування цієї могили, бо місцева самоуправа в Овквуді опікуватиметься нею. „Дядько Сем" — це уосіблення національних аспірацій 100 років тому, коли народжувалися сильні ЗДА — казав сен. Кітінґ. Семюел Вилсон народився в 1766 році. Під час війни в 1812 році він постачав солене м'ясо для армії, і на бочках ставив значки U. S., що мало означати тоді ще мало знане Юнайтед Стейтс. Один із вояків питався, що мали значити ці букви, а інший йому на то відповів, що „Анкел Сем". І так це слово спопуляризувалось дотепер, і є символом американця.

У Балтіморі відзначено 65-річчя УНСоюзу

Балтімор, Мд. — Минулої неділі, 28-го лютого, місцева українська громада відзначила 65-річчя Українського Народного Союзу ювілейним концертом, що відбувся в заповненій місцевою та довколишньою публікою залі ІВКА, старанням 148, 320 і 337-го місцевих Відділів УНС, 55, 81 і 290 Відділів з Куртіс Бей та 15-го Відділу з Вашингтону. Свято відкрив п. Е. Притула, а проводив ним д-р Я. Ґелета. Американський гимн відіграла на фортепіяні п. Оксана Мацюрак. На програму концерту склались: промова гол. предсідника УНС Д. Галичина, виступ жіночого хору з Балтімор під проводом проф. Івана Сенюти, виступ квартету „Троянда", виступ місцевого танцювального гуртка під проводом п. Марії Хомової, сольовий танок Ореста Гірняка, фортепіянове сольо М. Хмілевської та деклямація О. Ставничого з Вашинґтону. Представники поодиноких місцевих і довколишніх організацій склали привітання.

Хрущов поновлює свої погрози щодо Берліну

Якарта. — Нікіта Хрущов знову повторив свою давню погрозу, що Совєтський Союз передасть всі свої права супроти Берліну Східній Німеччині, підписавши з нею сепаратний мировий договір. Цим разом заява Хрущова тим важлива, що він уточнив свою погрозу. Він зробив її на півторагодинній пресовій конференції, що її відбув наприкінці своєї 12-денної подорожі по Індонезії, перед від'їздом з столиці Якарти в поворотній дорозі знову до Індії. Хрущов заявив, що Совєти підпишуть з Східньою Німеччиною сепаратний мировий договір тоді, коли їм не вдасться переконати західні держави, що це єдиний і найкращий спосіб розв'язання німецької проблеми, поруч із одночасним перетворенням західнього Берліну в „вільне місто". Запитаний щодо можливостей переведення плебісциту в Німеччині, Хрущов відповів, що він не є проти плебісциту, якщо Західня і Східня Німеччина погодяться на нього у безпосередніх переговорах, як два рівнорядні партнери. Але Совєти, мовляв, є проти „втручання" чужих держав у внутрішньо - німецькі справи, які повинні бути полагоджені „самими німцями". Хрущов підкреслив, що з хвилиною підписання сепаратного мирового договору між Совєтським Союзом і Німецькою „Демократичною" Республікою всі попередні договори, підписані Совєтами з західніми державами щодо Німеччини й Берліну будуть неважні. Західній Берлін, підкреслив він, знаходиться „на території Східньої Німеччини".

Сукарно відмовився підписати з Хрущовим протизахідні гасла

Якарта. — 12-денні відвідини Хрущова в Індонезії закінчились підписанням господарської умови і договору про культурну виміну. Як уже повідомлено, СССР признав Індонезії нову позичку у висоті 250 мільйонів долярів. на 2½% і час 12-ох років. За твердженням західніх кореспондентів, що покликуються на інформації від індонезійських високих урядовців, індонезійський президент Сукарно не погодився включити до офіційного комунікату, що його підписав він і Хрущов, протизахідніх зворотів — засудження останнього японсько - американського договору, пропаґанди за прийняття комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй та засудження американських закордонних баз. Японський міністер закордонних справ Субандріо підкреслив, що отримана від СССР сума $250 мільйонів — це третина того, чого Індонезія потребує для здійснення свого господарського пляну. Решту 500 мільйонів вона сподівається дістати від вільних країн, в першу чергу, очевидно, від Америки.

В Юґославії звільнено частину політичних в'язнів

Београд. — Комуно-югославський уряд Тіта звільнив з в'язниці чотирьох видатних членів опозиції, засуджених на в'язничні кари від 4-х до 8-х років. Між отими засудженими були колишній віцепрезидент югославської соціялістичної партії, 75-річний д-р Олександер Павловіч, співзасновник тієї партії 72-річний Богдан Крекіч і два професори університету. Всіх їх, після відсидження двох років у в'язниці, звільнено тепер. Вони — за твердженням газет — здорові і ніби не нарікають на в'язничні умовини. Їхнє звільнення дало притоку західній пресі до міркувань на тему лібералізації режиму Тіта. Західні коментатори пригадують видачу недавно пашпорту колишньому видатному членові компартії в Юґославії, що попав в неласку за його солідарність з Міпованом Джіласом, Владимірові Деджарові, як також дозвіл на парадне похоронення переслідуваного кардинала Степінача. У в'язниці перебуває вже майже три роки засуджений на 9 літ Мілован Джілас за книжку „Нова кляса". Не виключають, що він буде вкедовзі звільнений.

ЗДА готові переговорювати з Кубою, але відкидають умову Кастра

Вашингтон. — З Вашингтону повідомляють, що американський шарже д'афер у Кубі Деніел Бреддок передав 29-го лютого кубинському урядові ноту, в якій говорилося про те, що уряд ЗДА приймає до відома ноту кубинського уряду з 22-го лютого і готовий переговорювати про наладнання відносин між обидвома країнами, але Вашингтон рішуче відкидає умову прем'єра Кастра, який домагався, щоб ЗДА не зробили під час переговорів нічого такого, що „пошкодило б кубинській економіці і кубинському народові". Прем'єр Кастро боїться, щоб уряд ЗДА однобічно не заключив тим часом умови з якоюсь іншою країною про купівлю цукру, бо це коштувало б Кубу 150 мільйонів долярів. ЗДА купують від Куби річно більше як 3,000,000 тонн цукру і платять за нього по два центи від фунта більше від цін на міжнародному ринку. Уряд відповідв, що „ЗДА мусять залишитися вільні у виконуванні своїх суверенних прав і мусять мати волю рішати все по своїй уподобі" — пишеться в американській ноті.

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ З АРҐЕНТИНИ

Населення арґентинського міста Мар дель Плята вітає оваційно през. Айзенгавера під час короткого його перебування там в переїзді до Сан Карльос де Барільоче.

ЧІЛЕ З ЕНТУЗІЯЗМОМ ВІТАЛО ПРЕЗИДЕНТА

ЮРБА ОБКИДАЛА КАМІННЯМ ДІМ КОМУНОФІЛЬСЬКИХ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК ТА ПОДЕРЛА ПОРТРЕТ ФІДЕЛЯ КАСТРА

Сантіяго. — Президент Айзенгавер знайшов у третій з країні, в Чіле, куди прибув в понеділок 29-го лютого ц. р., однаково ентузіястичне прийняття, як його мав в Бразилії й Арґентині. Президент перелетів понад Андами з Сан Карльос де Барільоче в Арґентині до столиці Чіле, зробивши цю дорогу протягом 2-х годин 15 хвилин. На летовищі привітав його чілійський президент Йорґе Алессандрі Родріґез. — Поснідавши коротко в американській амбасаді, Президент склав вінок при статуї чілійського національного героя, після чого поїхав до палацу чілійського президента, де він перевів дві години на діловій розмові. Великі маси народу годинами вистоювали під гарячим сонцем на вулицях, якими мав проїздити Айзенгавер і за кожною його появою влаштовували йому бурхливу овацію. Чілійське громадянство одностайно засудило кампанію комуністів і їх попутчиків, які намагалися представити приїзд Айзенгавера до Південної Америки, як „змову імперіялістів", щоб втягнути південноамериканські країни до інтервенції проти Куби. Коли на будинку професійних спілок, що їх управа стоїть під впливами комуністів, появився великий портрет Фіделя Кастра, юрба обкидала будинок градом каміння. Миттю принесено драбину, один поліціянт виліз нею з вулиці на балькон і здер портрет кубинського комунофільського диктатора, а юрба подерла його на шматки. Сам чілійський президент, а також пресовий секретар Айзенгавера Джім Гаґерті ствердили згодом, що в першій діловій нараді між двома президентами взагалі не було мови про Кубу. За твердженням газет, чілійський президент виявив Айзенгаверові дві найбільші актуальні турботи Чіле під адресою Америки: щоб ЗДА не припинювали й не утруднювали імпорту міді з Чіле, що є його головним експортовим артикулом, та щоб ЗДА допомогли Чіле зменшити його видатки на військові цілі, які є завеликим тягарем для чілійського бюджету. През. Айзенгавер мав заспокоїти чілійських державних мужів, що поголоски про зменшення ввозу чілійської міді до ЗДА — безпідставні. Він обіцяв також дбайливо розглянути просьбу чілійських державних мужів, щоб скасувати, чи зменшити імпортовий податок по 1.72 цента від фунта міді. Але поза економічними проблемами заторкнено в Сантіяго в першому дні намошнього перебування през. Айзенгавера також важливі міжнародно-політичні справи. Айзенгавер — як подано до преси — запитував чілійського президента про його думку на найближчу конференцію „на вершинах", яка в травні ц. р. відбудеться у Парижі. Він робив це те саме у розмовах з президентами Бразилії й Арґентини, йдучи назустріч тенденції південно-американських країн, щоб вони були більше консультовані в справах міжнародної політики, які вирішуються у Вашингтоні. Пізніше, у тості на бенкеті в його честь, президент Айзенгавер заявив: — „Як вам відомо, швидко після цих відвідин маю поїхати до Парижу на зустріч із лідерами Великої Британії, Франції і Совєтського Союзу. Хоч я надто великий реаліст, щоб очікувати чудес, проте сподіваюсь, що в Парижі можна буде осягнути деяке порозуміння, яке зможе зменшити напруження, що ділить і хвилює світ. Одною з моїх цілей приїзду до Південної Америки, дармащо тепер засідає американський Конґрес, — є нарадитись з головами тутешніх держав щодо багатьох проблем, які турбують людство. Знаю, що ви однаково зацікавлені в тому, як і я, щоби дістати ґарантоване роззброєння, яке заступило б божевільні перегони в деструктивних родах зброї, і щоб чесні переговори прийшли на місце арогантських погроз та щоб правда зайняла місце зухвалої пропаґанди". — У вівторок през. Айзенгавер мав виступ перед чілійським парляментом, а вечером мав відбутися бенкет в честь чілійського президента в американській амбасаді. На середу передбачено виїзд Айзенгавера з Чіле і його приїзд до останньої країни в південній Америці — Уруґваю.

Англійці помагають Східній Німеччині будувати ракетне летунство

Берлін. Східньо - німецький уряд підписав торговельні умови з трьома великими англійськими промисловими компаніями — „Інґліш Електрік Компані", „Денлоп Компані" й „Напієр енд Сон", на доставу моторів й інших частин для ракетних літаків. Ці мотори й складові частини вживається тепер у найбільших англійських бомбардувальниках, єдиних, що здібні перевозити атомово - водневі бомби. Умова з „Інґліш Електрік" передбачує мотори на суму $420,000, не рахуючи ціни за складові частини з інших компаній. Східньо - німецький міністер торгівлі Гайнріх Рау, повідомивши про ту транзакцію кореспондентів у Східній Німеччині, з вдоволенням ствердив, що в останньому році торговельні обороти з Англією зросли до $50 мільйонів. Східна Німеччина ставить собі за ціль, щоб у році 1965 її торгівля з демократичними країнами дійшла до суми $1½ більйона. Англійська преса признає, що товар, що його постачають англійські фірми Східній Німеччині, належить до категорії стратегічних матеріялів. До цього часу Східня Німеччина не має ракетних літаків, не маючи потрібних до них частин. Чому вона не звернулася за ними до Совєтів — не відомо, але можна здогадатись: щоб щораз тісніше зв'язувати західній господарський світ з комуністичним і деморалізувати його комуністичними замовленнями. Східньо - німецькі ракетні літаки мають бути спершу на цивільній службі, але, очевидно, їх можна в кожній хвилині віддати до розпорядження для військових цілей.

У СВІТІ

● **Нікіта Хрущов**, у розмові з журналістами на прийнятті в Якарті, столиці Індонезії, заявив, що він переконаний, що коли б міг „наодинці", здалека від всіх інших людей, стрінутися на довшу розмову з президентом Айзенгавером, то вони „порозумілись би". Запитаний, чи він не говорив з президентом Айзенгавером про можливості такої зустрічі, він потвердив це, але зараз же добавив зі сміхом, що вони, мабуть, стрінуться ... на Місяці.

● **У Парижі** заявив американський генерал Вільям Т. Гефлі, командант летунського постачання для европейського обширу з централею в Шатору у Франції, що ті американські громадяни, які роками живуть поза Америкою і не бажають вернутись до неї, повинні бути позбавлені громадянства ЗДА. Він запропонував увести в підчиненій йому військовій установі принцип, що на цивільній службі не можна затруднювати американських громадян довше, як чотири роки. Генерал твердить, що американці, які довгими роками перебувають в Европі, відчужуються від американського патріотизму.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St. Jersey City N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917. — authorized July 31, 1918

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50: three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять [illegible] поглядом Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — [illegible] Редакція не відповідає [illegible]

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

П'ята колона погрожує

Тотальний і безпощадний терор є головною прикметою народовбивчого комунізму там, де він є при владі. Терор, шантаж і залякування, піддержувані скритовбивством, кіднаперством і розбоєм, характеризують переважно керовану з Москви діяльність п'ятиколонних комуністичних груп у вільних країнах. Цілу кримінальну енциклопедію можна б уже укласти на основі тієї п'ятиколонної практики. Спробу нового терористичного залякування, скеровану проти „Свободи" та її редакторів, подибуємо в останньому виданні так званих „Українських Вістей", зарахованих Конґресовою комісією в справах протиамериканської діяльности до підривних, комуністичних публікацій.

Ця газета, що появляється українською мовою в Ню Йорку, мало кому відома, за винятком вузенького ґетта „проґресивних". Не звертає на неї уваги наша суспільність, не віддає їй уваги і „Свобода". Бо й пощо? Статті з паплюженням українського визвольницького руху та прославлюванням комуно - московських катів українського народу, що їх ця газета передруковує, редакція „Свободи" може читати з оригінальних совєтських газет, одержуваних кожного дня безпосередньо повітряною поштою. Все інше, що в тих „Українських Вістях" друкується, така сама трафаретна комуністична пропаґанда, якій відповідну оцінку дасть сам читач. І дає! На це маємо докази. Для прикладу: в останньому часі адміністрація „Вістей" примірники тієї газети з большевицькими пропаґандивними видумками про „щасливе життя в Україні", нібито „на прохання односільчан" висилає разом із своїми листами поодиноким нашим громадянам, а ті пересилають ті листи й газети до „Свободи", додаючи власні коментарі і листи односельчан, в яких спростовується безлична комуністична брехня.

Значить, наша громада знає ціну цим брехням, отже таки справді немає потреби віддавати їм уваги. Інше діло, коли підривні елементи виходять на міжнародну арену, намагаються вводити американську публічну опінію в блуд і впливати на неї проти найкращих інтересів країни. Такий випадок трапився із опублікованим в „Ню Йорк Таймсі" 16-го лютого, як платне оголошення, „Апелем до Президента З'єдинених Держав". Очевидно, що „Свобода" уважала своїм обов'язком зареаґувати на цю справу, і зробила це в двох редакційних статтях, „Проґресивна нахабність" у числі з 18-го лютого і „Оправдана вимога" в числі з 19-го лютого, маючи на думці пропозицію Дейвіда Лоренса, щоб тією справою зайнялася знову Конґресова комісія в справах протиамериканської діяльности.

На ці статті підривні „Українські Вісті" відповіли в числі з 25-го лютого в редакційній статті під назвою „В ногу з народом", мовляв, фактом підписання того „Апелю" вони ствердили, що йдуть „в ногу" з американським народом, хоч і зміст того „Апелю" і все, що досі та газета на заторкнену в „Апелі" тему роззброєння писала — доказує недвзначно, що „Апель" іде „в ногу" з Москвою.

Але не про це мова. Діло в тому, що ця підривна публікація дозволила собі виразно погрожувати „Свободі" та її редакторам. Пригадуючи деякі короткотривалі наслідки комуністичної клевети проти „Свободи" і її редакторів у медових місяцях коньюнктуральної американсько - совєтської дружби після того, як Гітлер схопив за горло своєго воєнного союзника Сталіна під час другої світової війни, конкретно пригадуючи короткотривале замороження банкових конт редактора „Свободи" та деяких урядовців УНСоюзу внаслідок наклепницьких комуністичних доносів, „Українські Вісті" погрожують „Свободі" і її редакторам, що „це, якщо не гірше, може повторитися, коли добрі люди не стримають тих панів від огидкого гендлювання доброю славою українського народу і американських українців зокрема".

Що значить ця погроза п'ятиколонників у країні, де свобода слова і думки гарантовані конституцією? Що треба розуміти під цим „ще гірше"? Де ми живемо і до якої міри знахабніла підривна комуністична п'ята колона, поважившись публічно погрожувати вільній пресі і її працівникам?

„Свобода" не поступилась перед п'ятиколонницькими наклепами і погрозами в найбільш непригожих для неї обставинах, не поступиться перед ними й тепер. Це знає наша суспільність, і цього можуть бути певні „проґресивні" п'ятиколонники.

Англія — Німеччина — Еспанія

Читаючи минулого тижня англійські газети, можна було мати враження, що найбільшою загрозою для світу є Західня Німеччина, що її відроджений мілітаризм нібн зайшов уже так далеко, що відновлює союз з „фашистською Еспанією". У чому річ? Річ у тому, що Західня Німеччина, не маючи на своєму власному обмеженому і перенаселеному державному терені місця для постачальних і вишкільних військових баз, уже довший час веде в цій справі переговори з Бельгією, Голляндією, Францією, Данією, Норвеґією і — Еспанією. Еспанія найкраще підходить для цієї цілі, бо, на випадок війни, пляновані постачальні бази знаходились би все таки за Піренеями, а не на самій фронтовій лінії. Але англійські соціялісти, разом із правими англійськими колами, зняли з цього приводу галас, і англійське громадянство наче піддалося суґестії, що Західня Німеччина затіяла страшну річ: робить нібито перший крок, щоб звільнити себе з-під контролі Північно - Атлантійського пакту і приготовляє військовий союз із „фашистською Еспанією", яка не належить до НАТО.

Західньо - німецький міністер військових справ говорив у цій справі з головним командантом збройних сил НАТО, американським генералом Лорисом Норстедом. Про це знав генеральний секретаріят НАТО, знали англійський і американський амбасадори у Бонні. Вони нібн перестерігали проти такого пляну з тактичних причин, передбачаючи, що міжнародні соціялісти, пацифісти і різнородні п'ятиколонники використають нагоду для нової нагінки проти Західньої Німеччини та цілого НАТО і зроблять цим знамениту прислугу Москві якраз напередодні конференції „на вершинах".

Однак, будь-які тактичні міркування не заперечують головній і основній правді, що в інтересі цілого Заходу, в тому числі й Англії, лежить сильна, а не слаба Німеччина, член Північно - Атлантійського пакту, з армією, яка має бути стрижнем оборони цілої Західньої Европи, включно з Англією, проти Совєтів. Хоч еспанський режим генерала Франка не може захоплювати, проте фактом є, що, завдяки цьому режимові, Еспанія стала нині одною з передових антикомуністичних країн. Вона є нині союзником Америки і важливою ланкою в її оборонній системі. Тому ввесь крик проти Західньої Німеччини з приводу її переговорів з Еспанією — це демагогія, сліпа на дійсну небезпеку. Нюйоркський популярний „Дейлі Нюз" з минулої суботи дуже добре схопив проблему, закидаючи широкій англійській публічній опінії затрату почуття реалізму. Англійці повинні пам'ятати, що живуть у 60-их роках, а не в 40-их рр. і що нинішнім дійсним ворогом є не Німеччина, а Москва. Керуватися в нинішній політиці злістю за те, що 20 років тому німці бомбардували Англію — це значить зовсім не розуміти актуальної ситуації. Це тим дивніше, що мова про англійців, які здобули собі свого часу марку — реалістів.

ОДИН ІЗ ШІСТЬОХ

Наступним президентом З'єдинених Держав буде один із шістьох потенціяльних кандидатів, з яких кожний має більші чи менші шанси дістати на своїй партійній конвенції призначення і бути обраним у загальному голосуванні, — твердить один із найкраще поінформованих американських журналів, „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 15-го лютого ц. р. Хто ж оці шість вибранців?

На першому місці між ними віце - президент Ричард М. Ніксон, який має за собою два найбільші атути: 1) він — безспірний кандидат Републіканської партії, який дістане призначення від партійної конвенції у першому ж голосуванні, і 2) має найосновнішу підготову на пост президента ЗДА. Ричард М. Ніксон має тепер 47 років, з того 4 роки працював у Палаті Репрезентантів, два роки в Сенаті і 8-ий рік, як віце-президент. Шотляндсько - ірляндського походження, з фаху він адвокат, в останній війні брав участь, як морський старшина; за віроісповіданням він є методист, але не пацифіст; жонатий із 46-річною Патрицією, активною суспільною діячкою, і має двоє дітей. Його критики заявляють, що він не зможе здобути невтрально-демократичних голосів, як колишній член „старої ґвардії" републіканців, що наразився демократичній верхівці за неперебірливу полеміку у зв'язку з засміченням адміністраційного апарату комуністами.

По демократичному боці є п'ять кандидатів. На першому місці між ними 42-річний сенатор Джон Кеннеді з Мессачузетс, з старої бостонської аристократії, абсольвент Гарвардського університету, відзначений як морський старшина у війні проти Японії, у Сенаті щойно від 1952-го року; мільйонер, автор кількох книжок, жонатий з 29-річною Жоклен Бувіє, також з дуже багатого роду, колишньою журналісткою - фотографкою, що здобула освіту в паризькій Сорбоні; має одну доньку. Надзвичайно талановитий і роботящий, блискучий промовець, Джон Кеннеді веде вже кілька тижнів найактивнішу передвиборчу кампанію, роз'їжджаючи по всій території ЗДА власним літаком. Його молодість є для одних плюсом, для других мінусом. Всупереч офіційному становищу демократичної верхівки, що релігія не повинна грати ролі у виборах президента, деякі прогностики вважають, що все ж католицьке віровизнання Кеннеді може відштовхнути від нього багатьох протестантів.

Найповажнішим суперником Джона Кеннеді серед демократичних кандидатів є лідер демократичної більшости в Сенаті, 51-річний Линдон Джонсон з Тексасу, член Палати репрезентантів від 1937 року, сенатор від 1948 року, знаменитий парляментарний тактик, з маркою „південного ліберала", якому, проте, шкодить факт, що він тексанець, отож „чоловік з Півдня", якому, може, трудно буде дістати голоси білих лібералів і муринів. Жонатий із 47-річною Клавдією, що керує власною льокальною радіо-телевізійною стацією; має двоє дітей. Джонсон, як і Кеннеді, людина дуже заможня.

Знавці закулісової партійної стратегії передбачають, що ні Кеннеді, ні Джонсон не зможуть дістати на конвенції Демократичної партії потрібної більшости, і що виходом із сліпої вулиці буде кандидатура 58-річного сенатора Вільяма Стюарта Саймінгтона з Мізурі, який свою молодість провів у Мериленді. Багатий бизнесмен, абсольвент Єйльського університету, якому спершу відмовили були диплом через недостатні ноти з математики, але згодом признали почесний докторат. Приятель і близький співробітник свого „краяна" з Мізурі Гаррі Трумана, який призначив його в 1947 році секретарем летунства. Від 1952 року сенатор, впливовий голова Комісії військових справ. Належить до ліберального крила демократів, має справді репрезентаційний зовнішній вигляд; роками домагається збільшення збройних сил ЗДА.

Щойно коли б кандидатура Саймінгтона, яку підтримує Гаррі Труман, не знайшла схвалення, виринув би знову Адлей Стівенсон, 60-річний невдатний суперник Д. Д. Айзенгавера в двох останніх виборах. Сам він не висуває своєї кандидатури, але, мабуть, дозволив би, щоб його „примусили". Стівенсон — розведений, має двох дорослих синів. Американська преса ставить на сірому кінці демократичних кандидатів 48-річного сенатора Гюберта Гомфрі з Міннесоти, жонатого з 47-річною Муріел, батька чотирьох дітей. Гюберт Гомфрі, що перший зголосив свою кандидатуру, має за найкращу прикмету свою амбіцію й метушливість, за найгіршу — вбивчу для його розмовців балакучість. Газетні вороки передбачають, що Гомфрі стане демократичним кандидатом на віце - президента.

Усі ці кандидати на кандидатів і опісля вже обрані партійні кандидати на президента будуть упродовж найближчих 8 місяців у фокусі публічної опінії. Передвиборча кампанія дає виборцям можливість пізнати того, кому вони мають повірити долю своєї країни на найближчих чотири роки.

Ю. Студинський

ПЕСИМІЗМ У БОННІ

1684-го року, після підписання Вестфальського договору, Німеччину поділено на дві тисячі частин. Було це завершенням французької політики: не мати за Райном одноцілої ґерманської держави. А щоб німці ніколи не об'єднались, придумано різного роду трибунали, до яких могли звертатися численні князики, щоб боронити свої конституційні права.

Сьогодні німецький нарід живе у Федеральній (західній) Німецькій Республіці в т. зв. Німецькій Демократичній Республіці, тобто в совєтській зоні, в Ліхтенштайні і Швайцарії. До цього ще треба додати німців, які мешкають в Альзасі, у Франції. І коли тепер так гаряче обговорюється справа об'єднання, тобто злуки Західньої і Східньої Німеччин, то чималий політичний скандал проявився саме в Зарщині, яка на основі плебісцитів та всякого роду договорів з Францією вернулася до німецького політичного пня. Кореспонденти, які об'їжджають Зарщину, стверджують, що тамошні німці тужать тепер якщо не за Францією, то за стилем французького життя, і з жалем згадують утрачені соціяльні права, тобто соціяльне французьке законодавство, далеко поступовіше, головно для багатодітних родин. Але з цього боку нема ніякої політичної небезпеки для Німеччини, бо між боннським урядом і Парижем, точніше сказати між старим німецьким канцлером Аденауером і також не молодим уже де Голем існує повне порозуміння. Зате питання східніх німецьких земель зайшло в сліпий кут, і розв'язати його не може ані німецький західній уряд, ані німецька політична опозиція.

Перед виїздом до Москви шефа італійської держави президента Гронкі, відвідав Рим канцлер Аденауер в товаристві міністра закордонних справ Брентано. Німецькі державні мужі намагалися переконати президента італійської республіки в справі німецького становища щодо Берліну і в справі німецького об'єднання. Це їм вдалося, хоч італійська преса досить холодно привітала німецьких політичних мужів. Італійці дуже люблять німецьких туристів, а краще сказати німецьку валюту, яка грубими мільярдами заливає під час мільярдами заливає під час німців вони не люблять. Зрештою, в Західній Европі, не кажучи вже про Східню, нема ні одного народу, який симпатизував би з Німеччиною. Ще й досі тяжить над нею націонал - соціялістична гіпотека.

Але ніхто не сподівався у політичних колах Европи, що Хрущов використає присутність президента Гронкі в Москві для того, щоб вилляти політичні помиї на голову боннського уряду. Крім того, Хрущов запропонував, щоб Західня Німеччина прилучилася до Східньої, бо Східня, мовляв, поступова, отже їй належить майбутнє.

Майже в той самий час совєтський амбасадор у Бонні, Смірнов, вручив голові німецької соціял - демократичної партії Олленгауерові меморіял, в якому повторив усі відомі московські тези щодо створення „вільного Берліну", загрозивши сепаратним миром з Сх. Німеччиною на випадок, якщо ті тези не будуть прийняті під час конференції „на вершинах". Зовсім льояльно Олленгауер передав цей меморіял міністерству закордонних справ у Бонні. Можливо, що Смірнов хотів тим актом порізнити посадника міста Берліну Брандта, який є соціял - демократом, з соціял - демократичною партією. Соціял - демократи Берліну, як ми вже нераз підкреслювали, дуже різняться в напрямних закордонної політики з соціял - демократичною партією в Західній Німеччині. Недавня поїздка Аденауера до Берліну виявила, що між Брандтом і канцлером існує повна однозгідність думок у справі Берліну і в справі об'єднання Німеччини. Отже, цей дипломатичний виклик Кремля не вдався, бо останнє засідання Бундестаґу, на якому обговорювали німецьку закордонну політику, виявило, що соціялістична опозиція по останніх заявах Хрущова перестала бути покищо опозицією в справах закордонної політики, а передусім в справах статуту Берліну та в питанні об'єднання Німеччини.

Майже одночасно з тим на синаґоґах в Німеччині появилися свастики, мальовані якимись штубаками з наказу якоїсь невідомої сили чи таки з глупоти. Ці події звернули знову цілий жидівський світ проти Німеччини. Президент Любке, канцлер Аденауер, голова Бундестаґу Герстенмаєр і міністер закордонних справ Брентано намагались всіма силами протиставитись цій дії політично не обрахованих юнаків.

І тому сьогодні в Бонні панує песимізм, а краще сказати страх перед майбутнім розвитком подій. Як би там не сталося, Німеччина всіма силами старається затримати сучасний політичний статус кво. В цьому напрямі працює німецька дипломатія не тільки в Европі, але й в Азії. Подорож міністра закордонних справ фон Брентано до Індії і Пакістану, а головно його довгі розмови з індійським прем'єром Неру лежать у тій же площині.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ОСНОВНОЇ ІДЕЇ

Восьмі Олімпійські Зимові Ігрища, або Біла Олімпіяда, як її популярно названо, які проходили протягом останніх 12 днів у Скво Веллі в Каліфорнії, закінчилися в неділю 28-го лютого урочистим маршом 740 змагунів і погашенням Олімпійського Вогню.

У цьому марші брали участь змагуни не за державною приналежністю, але індивідуально, щоб підкреслити цим одну із засад Олімпійських Ігрищ, що відбуваються вони як змагання спортових індивідуальностей, а не національних чи державних репрезентацій. Цим мала бути підкреслена також основна ідея Олімпійських Ігрищ, прийнята ще в античній Греції: дружба і взаєморозуміння між всіма учасниками змагань.

Але у здійснюванні цієї ідеї під час цьогорічних Олімпійських Зимових Ігрищ поминено одну дуже основну й рішальну передумову, а саме, що брати участь у цих змаганнях можуть тільки аматори, значить не-професіоналісти. Поминено цей важливий момент вже при самому допущенні до ігрищ совєтських змагунів, які є типовими професіоналістами, утримуваними, вишколюваними й оплачуваними совєтською державою, — людьми, які нічого спільного з побудованим на принципі аматорства вільним спортом не мають.

Професіональність совєтських змагунів, уділювана їм державою опіка і забезпечена їм можливість безтурботного і безупинного тренінґу дали у висліді велику й вирішальну перемогу совєтській репрезентації, що виявилося у здобутті нею 165,5 пункта в загальному точкуванні і сімох золотих медаль — вдвоє більше, як здобули ЗДА чи й інші держави. Але ця велетенська перемога поправді нічого спільного з ідеєю дружби та взаєморозумінням, ні з ідеєю чесної гри не має. Виграли бо совєтські змагуни тільки тому, що вже в самій підготові до змагань перебували в кращому, вигіднішому й більш упривілейованому становищі, як олімпійські репрезентації інших держав, в тому числі і ЗДА, формовані із змагунів - аматорів.

Знехтування вимоги аматорства змагунів виправдує дехто конечністю уникати можливих причин збільшення міжнародного напруження і т. п. Проте, така настанова є дуже загрозливим явищем, яке у висліді може привести і до виродження, і до зведення на манівці самих таки Олімпійських Ігрищ.

З ОКРУШКІВ ТИЖНЯ

„ТРИЗУБ", ТЕМПО!...

Я зарікся, що ніколи більше не запрошу мого нюйоркського друга на футбольні змагання, особливо, коли „Тризуб" гратиме з котроюсь закордонною дружиною. — Це добра научка на майбутнє! — дорікає тепер насмішливо жінка, натираючи алькоголем синяки на моїх плечах.

Було це на змаганнях филадельфійського „Тризуба" проти австрійської „Австрії". Поки ми з Петром допхалися на грище, спортові патріоти зайняли вже центрові позиції на трибуні, і нам прийшлося шукати місця на периферіях. Ми заглянули дві клаптики брудної лавки біля нюаркських фанатиків і, не зважаючи на протести, поштурмували вперто на їхніх магнітках до наміченої цілі.

Тому, що місця були не поруч, а одне над одним, я зробився джентлменом і пустив приятеля на горішню лавку, вигіднішу, а сам сів біля його п'єдесталу. Це, власне, була моя тактична помилка, як опісля слушно завважив футбольний теоретик пан Сухар.

Суддя свиснув, і м'яч покотився по вологому ґрунті від одного грача до другого. Петро, що колись грав на позиції штопера в рогатинській „Роксоляні", раптом дістав спортового духа і почав тренінґи по моїх плечах і крижах. За кожним разом як Ілай „кивав" Ріґлера, я відчував Петрові коліна під моїми лопатками, а коли „арґентинець" Нога частував Шведа гострим стрілом, мої крижі діставали шпісом „зволея"...

Публіка на цей раз поводилася дуже коректно. Ніхто не кричав на грачів і на суддю, хоч наші вже вспіли дістати два „баняки" від шведського „віденця" Нілсона. Тому, що вислід матчу був дискутований і майже устійнений щонайменше два тижні наперед, усі сиділи спокійно і чекали на кінцевий результат. Властиво була деяка різниця в прогнозі між филаделфійськими і нюйоркськими „кібіцами". Перші віщували австрійцям перемогу 3:1, а другі прямо заокруглювали рахунок на п'ять до зера!...

Футбольні специ нервово обгризали нігті і пописувались своїми компліментами на адресу поодиноких змагунів.

— Дивіться на того худачка Ілая, він джонґлює м'ячем як Нікіта Берліном... А наш Кравець затнав Попека цілковито... Та кому ж ти подаєш Ферріс?... Шкода балаку, директоре, він і так по-українському не розуміє... Ах, який прекрасний стріл і знову потрапив в штанґу!... Кажу вам, докторе, якби Нога до своєї ноги мав ще голову Черчілла і завзяття Куця, то ми сьогодні вачували б змагання на київському стадіоні... Цей Камп'о таки добрий грайко, Скоцень знав, кого нам привезти... О, знову Шведа зловив, та це ж був зіхеровий баняк!... Пой, яка шкода!...

Час біжить, відношення 2:2 залишається незмінним. „Тризуб" атакує, але нічого не виходить, нещасливе число 13 переслідує його на кожнім кроці. Суддя відсвистав кінець змагань, і австрійці з полегшею відітхнули. Залунали оплески кількатисячної публіки, а мій нюйоркський друг закричав ентузіястично: — Тризуб темпо-о! — Потім звернувся до свого сусіда і задоволено завважив: — Файно хлопці заграли. Як так піде далі, то можемо мріяти про чашу Америки, лідерство професійної Ліґи або чашу Луїса, а в найгіршому разі про одне з них. Тому нам усім треба кричати „Тризуб, темпо!", бо це був би спортовий успіх не тільки филаделфійців, але всієї української братії на чужині. Аякже!...

О. Білик

Коли Ви вважаєте себе політичним еміґрантом, — амбасадором України, та знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців, Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

Микола Барвінчак

КОМУНІЗМ ПРОТИ СВОБОДИ

(2)

На випадок якої невдачі такі люди вміють підшукати шляхи й способи, щоб критику спрямувати в іншу сторону, а ніяк у їхній бік. Дуже часто такі законспіровані типи сіють незгоду поміж вірними, заколочують церковне життя, сіють підозри на провідників, також і в родинах та поміж громадянством ці люди ширять неспокій.

Частенько, щоб вибілитися перед опінією світу, комуністичні вожаки прикидаються невинними ягнятками, скидаючи вину на інших, буцімто гірших від себе. Ось так комуністичний самодержець Нікіта Хрущов, під час своїх відвідин в Угорщині, скинув вину за криваву різню в тій країні на політику Сталіна... А втім відомо, що саме він, оцей теперішній „миротворець", був у Сталіна опричником першої кляси. Саме він був правою рукою Сталіна в убивстві мільйонів людей. Це він схвалював масові присуди, висилання, геноцид українського й інших поневолених совєтами народів. Жахливі події на Угорщині — це лише малий епізод у кривавих злочинах, виконаних Хрущовим на Україні!

Не треба розписуватись широко, щоб доказати, що комунізм — це пошесть, яка постала і поширюється у світі на людській нужді й темноті мас. Усіми засобами пропаґанди він несе на своїх гидких прапорах руїну всього того, що добре і чесне. При кожній нагоді його висланці намагаються дискредитувати тих визначних борців, які ставлять чоло комуністичному наступові. Навіть насильством, підступними вбивствами усувають комуністи тих провідних осіб, які активно протидіють їх підривній роботі. Даремно шукати у комуністичному світогляді шанованих в культурному світі норм і форм джентлменства, толеранції, пошани, не згадуючи про такі поняття, як братолюб'я, любов до ближнього, що від найдавніших часів нормують життя культурних народів світу.

Сучасна Америка, на жаль, замало чуйна відносно тих людей і груп, які намагаються підважити її державний лад. Треба нам гостріших державних законів і більшої до них пошани. Там, де є байдужість і недбайливість щодо пошанування законів, там найкращий ґрунт для тих, які саботують і ломлять наш спосіб життя, наші вольності. Хоч би задля державної безпеки мусимо подбати, щоб відповідні закони були вповні респектовані. Водночас ці закони повинні бути такого роду, щоб їх легше було заховувати й обороняти.

Останнім часом комунізм зробив чимало поступу в науці та в ділянках різних винаходів. Все те уживає він виключно для своїх загребущих, агресивних цілей. Совєтський Союз випустив цілий ряд „спутніків" та інших далекосяжних ракет у Космос, довкруги Місяця, може ще й далі. Ціну таких осягів оплатило населення СССР — визиском, нуждою та новітнім рабством. І весь той поступ має своєю ціллю лише одно: залякати і стероризувати світ, тримати в послусі й покорі свої і сателітні країни. Такі наукові осяги можуть бути благословенням для людського роду лише тоді, коли уживається їх згідно з законами і для правдивого добра людства. Наукові успіхи в руках демонічного комунізму можуть допровадити до повного знищення життя на цій плянеті. Славити Господа, ЗДА не залишаються позаду цих досягнень.

Сучасний світ стоїть перед проблемою: бути йому або не бути. Осяги цивілізації можуть стати для людства благословенням, але можуть стати також його прокляттям і погибою. Не бачити цього факту, значить замикати очі на загрозу загальної руїни людської цивілізації, самого буття людини на цій озброєній по зуби плянеті. Фантастична нищівна зброя в руках двох передових потуг світу, ЗДА і Совєтського Союзу, за останні роки стала такою серйозною проблемою, що без остраху про наше майбутнє годі розглядати цю справу. Спричиник і єдиний винуватець такого світового безпуття, непевности й оправданих побоювань — ґльобальна загарбницька політика СССР, сперта на атеїстичних, матеріялістичних та динамічно - революційних засадах. Не взаємне замирення, не співпраця з волелюбними державами, навіть не якась форма співіснування (коекзистенції) визначають комуністичну дію, а безоглядна й безпардонна амбіція — панування над світом. Останні „миротворчі" залицяння Нікіти Хрущова, поїздки совєтських головачів по різних країнах світу, вершинні конференції, лише тактичний маневр у цій критичній стадії існування двох діяметрально противних систем. Одної, спертої на людських і Божих законах, другої — спертої на брехні, ошуканстві й терорі. Мусимо щоденно молитися до Бога, щоб допоміг державним мужам свободолюбного світу знайти найкращу програму дій, щоб зберіг вільні народи світу в однодушному єднанні, не дав їм приспатись або й „переконати" себе комуністичній стороні, що вона таки за щастя людства, що вона здожене й випередить Америку в економічній, культурній, а врешті і в мілітарно - політичній ділянках.

Свято віримо, що об'єднаним зусиллям вільних народів світу, за мудрою і обережною керною наших державних мужів, зокрема ж при Божій допомозі затії міжнародного комунізму будуть спаралізовані. Що остаточно загальне бажання народів світу жити свобідним життям, самим рішати про свою долю, без зовнішнього тиску, без мілітарних погроз і інших совєтських аґресій — візьмуть верх у світі. Воля була завжди сильніша від неволі! Не диктаторський комунізм, а свобода людини й народів прийде на світанку завтрішнього дня. А ним, тим очікуваним днем Божого змилування над світом, буде упадок царства червоного сатани, народження волі й державности Україні й іншим поневоленим народам. Віримо, що цей світлий день таки за нашого життя наступить.

(Кінець)

Д-р Володимир Галан

ВИМІНА І ЗАКУП ДЕРЖАВНИХ БОНДІВ

По появі моєї статті в „Свободі" п. н. „Український Банк в Америці" — звернулося до мене багато наших людей з різних сторін за вияснениями в справі закупу нових та виміни чи інкасування давніх державних бондів.

Перший запит можна звести до спільного знаменника — чому і які державні бонди треба міняти?

В першу чергу треба вимінятя державні бонди серії Е і видані під час другої війни, бо вони вже „дозріли", себто їх вартість дійшла вже до означеної висоти. Коли їх тепер виміняти на нові бонди, то ці нові бонди дають на один відсоток вищий прихід.

Всі державні бонди, що видала Українська Щадниця в роках 1940—1946, та на яких є печатка Української Щадниці — зараз треба виміняти або інкасувати. Виміну може перевести наша Щадниця, як теж видати нові державні бонди з українською печаткою. Це т. зв. воєнні бонди на суму — 25, 50, 100, 500 долярові, чи вище.

Є це однак другий рід довготермінових державних бондів та короткореченцеві державні довжні листи, які приносять ще більший дохід, бо майже 5%. Ці бонди чи державні довжні листи можна теж закупити через Українську Щадницю, як агенцію Державного Скарбу, але це треба зробити заздалегідь, коли державний скарб розписує нову позику. В цьому випадку бонди чи довжні листи є на суму $1,000, 5,000, чи вище і тут наша Щадниця повинна мати стале доручення, що коли державний скарб таку позику розпише — можна було для нього закупити бондів на означену суму. Звичайно час на підписання державної позики дуже короткий, і тому часто немає змоги повідомити клієнта. Тому найкращий спосіб такий, що хто бажає інвестувати в державних бондах, повинен відкрити в Українській Щадниці в Филаделфії своє ощадностеве конто та дати Щадниці повновласть на випадок розписання нової державної позики, взяти з конта означену квоту на закуп бондів. Іншими словами, наш вкладчик повинен в першу чергу відкрити свій щадничий рахунок, прислати чек чи інший грошовий переказ (моні ордер) на адресу, яка нижче та доручення: „Прошу цю суму держати на закуп нової розписки державних бондів — на моє ім'я (або моє і моєї дружини). Бонди можуть бути виставлені на ім'я одної або двох осіб зі записом на дітей.

Українська Щадниця в Филаделфії приступає тепер до переведення продажу державних бондів, як громадської своєї праці, бо це не тільки дасть найкращі доходи, але теж поможе сповнити свої громадські обов'язки супроти ЗДН, що на далі вони будуть першою світовою потугою.

Бонди серії Е коштують так:
$ 25.00 бонд — $ 18.75, — $ 50.00 — $ 37.50, — $ 100 — $ 75.00, — $ 500 — $ 375.00, — $ 1,000.00 — $ 750.00

По 7-ох роках і 9 місяців — вартість бондів доросте до номінальної висоти.

Негайно після отримання доручення — державні бонди будуть переслані на адресу покупця, а українська громада в ЗДА дізнається, як американці українського роду відгукнулися на поклик Державного Скарбу ЗДА та скільки є у ЗДА українців, які гордяться своїм іменем. Бо кожен державний бонд виставлений Українською Щадницею в Филаделфії, має теж українську печать — знак, що це дійсно одинока українсько-американська фінансова інституція в ЗДА.

В справі державних бондів пишіть на адресу:

Ukrainian Savings & Loan Ass'n, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia 41, Pa., Phones: DA 9-7080 & DA 9-7081.

ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

22-го Січня в Північній Дакоті

Д-р Антін Жуковський старався відзначити Січневі Роковини Української Державности телевізійними виступами, бажаючи дати найкращі інформації для широких кол американського суспільства, й духово об'єднати всіх українців в одну громаду й піднести наш престиж в очах інших. Досі це робили радіопрограми, які надається тут вже сім років при різних нагодах.

В цілі здійснення телевізійних українських програм вже віддавна голова філії УККА мав зв'язки з директорами програм телевізійних і радіових стацій в Північній Дакоті. Деякі з них минулого року обіцяли час на українську програму. Справа полягала в тому, що ми тут не мали відповідних сил для програм. Коли ми довідалися, що український телевізійний комітет стейтів Ню Йорку і Ню Джерзі випродукував фільм під заг. „З вірою надіємося", тоді д-р Жуковський нав'язав контакт з п. Мироном Лесьовим, головою Укр. Тел. Комітету для випозичення цього фільму. Його нам випозичено, і він став осередком цьогорічного святкування 42-их Роковин Самостійности і Соборности України в Півн. Дакоті.

Всю організацію телевізійної програми взяв на себе д-р Жуковський. Він звернувся листовно до всіх професіоналістів і лікарів, щоб піддержали цей почин. Першим відгукнувся молодий американець українського роду п. Йосиф Бараник з Вилтон, П. Дакота, який під впливом о. д-ра О. Ковальського зложив $50. Це було зворотною точкою, бо його прикладом щедро поплили жертви, головно від громадян з Белфилд, Н. Д., де збірку перевів п. Ник. Прокоп, місто-голова філії УККА і п. Іван Шипковський, член екзекутиви філії УККА. Маючи фільм і фонди, д-р Жуковський їздив, писав, зглядно телефонував до амер. телевізійних стацій, і на його інтервенцію шість амер. телевізійних стацій додержали обіцянки і відступили пів години часу на український телевізійний фільм і то безкоштовно, за що ми їм вдячні.

Бажаючи мати якнайбільше глядачів і дати відповідний розголос українській телевізійній програмі, розіслано до американської преси повідомлення про ці передачі. Тут треба підчеркнути прихильну поставу американської преси. Майже всі амер. щоденники і багато тижневиків Північної Дакоти повідомляли про наші програми, присвятивши теплу згадку нашим державним змаганням з нагоди 42-річниці Незалежности України. Особливо „Белфілд Нюз" під впливом п. Ник. М. Прокопа, помістив на першій сторонці три-шпальтову статтю під заг. „Українці відзначають незалежність". Цю статтю конгресмен Дан Л. Шорт з Півн. Дакоти в цілості втягнув до Конгр. Рекорду дня 21 січня 1960.

Телевізійну програму почато в п'ятницю 22 січня у вечорі зі стації KDIX — Дікінсон. На гарно удекорованім тлі, при американськім і українських прапорах і на тлі карти України відкрив цю програму п. Ник. М. Прокоп 10-хвилинною промовою в амер. мові про 22 Січня. Він також був заповідачем програми. На цю програму зложилися гра на цимбалах в супроводі скрипок і народні танці. Всі виконавці були в народних строях, і програма зробила миле враження, а брали в ній участь як музиканти п. Василь Наминюк — цимбали, п. Ал. Дутка і п. Іван Шипковський — скрипки, та пані Марія Макарук і пан М. Іванюк як танцюристи. Між точками рекламовано висвітлення на слідуючий день українського фільму „З вірою надіємося". В суботу 23 січня цей фільм висвітлювано на стаціях: KFYR — Бісмарк, KMOT — Мінот, KUMV — Віллістон і KDIX — Дікінсон; а 9-го лютого через TV — стації WDAY — Фарго і KXIB — Валлей Сіті, а могли бачити цей фільм крім Півн. Дакоти також в стейтах Міннесота, і східня Монтана і в Полудн. Дакоті.

24 січня відправлено у всіх наших церквах Богослужби в намірені Українського Народу, а увечорі дві радіостації KFYR — Бісмарк і KLPM — Мінот, надали пів годинні українські програми.

Признання і подяка д-рові А. Жуковському, і подяка керівникам стацій за безплатне відступлення часу на наші програми.

Пожертви на телевізійні програми зложили: Йосиф Бараник $50; д-р А. Жуковський $15; по $10: д-р Нестор Когут і Сам Іванюк; по $5: Ст. Івенюк, Ф. Кордоновий, В. Мельник, д-р М. Міщенко і Н. М. Прокоп; І. Шипковський $3; по $2: І. Хрущ, Б. Хрущ, П. Гаверлям, д-р З. Михайлюк; Н. Наминюк; по $1: П. М. Олійник, Д. Церковний, Катерина Андріяш, Марія Стус, І. Глебічук, Дж. Олійник, П. Кордон, В. Шипковський, І. Гапчук і В. Ковалц.

А. Нестюк

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА і Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовують Урочисту Шевченківську Конференцію з доповідями: Юрій Шевельов: Шевченкова поезія, 1860 і Кость Кисілевський: Деякі особливості Шевченкової мови. Конференція відбудеться в суботу 12-го березня 1960 року, в 6-ій годині веч. в будинку Українського Інституту в Америці 2 Іст, 79 вул., Н. Й.

Управа УВАН у ЗДА.
Управа НТШ в Америці.

Вшанування пам'яті Героїв Крут

13-го лютого в залі Консисторії УАПЦ біля Бавнд Бруку, Н. Дж., відбувся урочистий вечір, присвячений пам'яті героїв Крут. Вечір відкрив ред. Микола Степаненко, виголосивши коротеньку промову та запросивши до почесної президії учасників української визвольної боротьби — полк. М. Рибачука, отця ігумена О. Магіляса і проф. І. Гончаренка. Учителька недільної школи при парафії св. Андрія Первозванного пані Харченко ужвітчала груди кожного почесного члена президії білою рожою, в знак пошани до лицарів воїнів за Українську Державу.

Головуючий на урочистій частині вечора полк. Рибачук надав слово для коротенького реферату в англійській мові докт. Я. Білинському. Доповідач зреферував стан України під час проголошення Центральною Радою IV-го Універсалу й змалював героїчні вчинки юних воїнів, що полягли в бою під Крутами.

Другим доповідачем був голова місцевої філії ОДУМ-у Володимир Григоренко. Він виголосив реферат в українській мові. Як перший так і другий доповідачі підкреслювали живучість ідеї, за яку боролись і за яку вмерли молоді лицарі України під Крутами. Після того почався концерт. Першою точкою концерту була декламація учениці недільної школи Лесі Козар, — „Ще тільки вчора" — поезія О. Бабія. Другими декляматорами були учні тієї ж школи Олекса Стефанович, Володимир Теслевич, Віктор Григоренко, Віра Олійник, Євген Рурка, Наталія Теслевич. Мистецькі декламації виконали також учитель школи пан Микола Теслевич і ред. Микола Степаненко. Останній деклямував свій власний твір, присвячений героям Крут.

Між деклямаціями відбувалися співи і музичні виступи мистецьких сил і учнів недільної школи. Пані Людмила Харченко - Костецька і пан Леонід Харченко виконали дует „Зірвалася хуртовина" і „Бондарівна". Учениця Леся Козар відограла на фортепіяні „Військовий марш" Шопена, а В. Слободян на акордеоні — „Гей на горі та женці жнуть", „Ой видно село" і „Засвистали козаченьки". Художньою частиною вечора керував ред. М. Степаненко.

Вечір розпочався виконанням американського гимну і закінчився співом українського. Після урочистого вечора відбулися загальні збори молоді і дітей недільної школи, на яких ухвалено створити клюб імени св. Андрія Первозванного. Завданням клюбу мало б бути, виховання молоді і дітей в дусі християнських чеснот, навчання їх історії України, організація корисних забав і т. д. Діти і молодь місцевих околиць привітливо відгукнулись на пропозицію створення такого клюбу, і тут же на зборах обрали керівні органи клюбу. До Управи клюбу ввійшли керівники гуртків. На голову Управи клюбу обрано Володимира Григоренка.

В. Г.

Авторський вечір В. Білика-Біляєва в Филаделфії

Заходами Літературно-Мистецького Клюбу в Филаделфії 5-го лютого б. р. в залі УСТ „Тризуб" відбувся авторський вечір члена ЛМК Володимира Білика - Біляєва, на якому сам автор відчитав цикл своїх поезій та одне коворічне оповідання.

Вступне слово про автора сказав проф. І. Коровицький. За шклянкою чаю з тортом присутні обмінялися думками про вислухані твори. Особливо підкреслювано культуру вірша, сюжетність та образність мистецького вислову (проф. В. Дорошенко, ред. М. Пасіка, Я. Климовський). Вказувано також на наслідування поетів 20-тих років та на недоцінювання досягнень новочасного поетичного вислову (поет О. Тарнавський).

Це був перший прилюдний виступ автора, що часто друкує свої поезії в періодичних виданнях.

В. Білик - Біляїв тепер працює над повістю з сучасного еміграційного життя.

В. В.

● Крайова Рада Безпеки остерігає проти малих моторових возиків, якими їздить малі діти завжди і всюди. Численні діти є поранені або і вбиті внаслідок їзди цими возами, бо діти їздять зашвидко по вулицях, хідниках і парках, хоч їзда в цих місцях не є дозволена.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

70-ий Відділ Союзу Українок Америки
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
при співучасті Нюарку
— влаштовує —
„СВЯТО ГЕРОЇНЬ"
в неділю, 6-го березня 1960 р.
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
240 Hope Avenue — в Пассейку.
ПОЧАТОК — в год. 6:00 вечора.
ЗАПРОШУЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
в суботу, 5-го березня 1960 р.
ВЕЧІР, присвячений 70-літтю
Наталени КОРОЛЕВОЇ
ПРОГРАМА:
Олександра ЖИВОТКО — доповідь;
Н. ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА читає Військове "Intermezzo";
Оксана ШАВЕС — грає 2 Ноктюрни і 1 Етюд Ф. Шопена;
Вечером проводить — Ірина ШОХ.
ПОЧАТОК — в год. 6:30 вечора.
Український Інститут Америки — 2 Е. 79 вул. в Ню Йорку.

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій
міста НЮ ЙОРКУ, Відділ УККА
— влаштовує —
в неділю, 6-го березня 1960 р.
в год. 6:30 вечора
в залі WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
40 Irving Pl. (cor. East 16 & 17 Sts.) NYC
Антибольшевицьку
МАНІФЕСТАЦІЮ
у зв'язку з посиленим наступом на еміграцію і смертю
сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ.
В ПРОГРАМІ:
Промова в українській мові — д-р Степан ГАЛАМАЙ; в англійській мові — конгресмен В. Л. АНФЮЗО;
Хор „ДУМКА" під дириг. Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО;
Баритон — Юрій БОГАЧЕВСЬКИЙ та артист — Ярослав ПІНОТ-РУДАКЕВИЧ.
Акомпаньямент — Галина ЧІЧКА-АНДРІЄНКО.
Своєю масовою і зорганізованою участю докажімо, що нам є дорога воля Українського Народу для якої жили, вмирали і вмирають найкращі Сини і Дочки Українського Народу.

ПОДЯКА

На другий день Різдва Христового
(Собор Пресвятої Богородиці), при св. Престолі,
відійшов у Вічність до Отця Небесного
Наш Незабутній Чоловік і Найдорожчий Батько,

бл. п. Митр. Прот. Михайло
КОЗАРІЙЧУК

Цією дорогою складаємо найглибшу подяку Високопреосвященнішому Архиєпископові Геннадієві за похоронне Богослуження і тепле прощальне слово в церкві.

Висловлюємо найщирішу подяку Митр. Прот. Федорові Білецькому за участь у похоронному Богослуженні, за відправу Служб Божих і Парастасів та за всі заходи й турботи, зв'язані похороном Покійного, як також за Панахиду і Службу Божу в сороковий день.

Висловлюємо найсердечнішу подяку Прот. Миколі Литваківському, Прот. Іллі Нагірнякові, Прот. Григорієві Ільченкові, Прот. Дем'янові Ольгинові, о. Павлові Дармосеві, о. Орестові Куликові й о. Євстахієві Писареві за співучасть у відправі Панахиди та похоронного Богослуження, а Прот. Іллі Нагірнякові, Прот. Григорієві Ільченкові і Протодияконові Борисові Шалківському за участь у сослуженні під час Панахиди в 40-ий день.

Дякуємо Прот. Миколі Литваківському за промову в похоронній каплиці, Прот. Іллі Нагірнякові (землякові Покійного) і проф. Юліянові Каменецькому за теплі і глибокозворушливі прощальні надмогильні промови.

Дякуємо від глибини душі: Парафіяльному Урядові при катедральному соборі св. Володимира в Шикаго за всі заходи у зв'язку з Похороном.

Хорові при катедральному соборі св. Володимира та його дириґентові о. Степанові Позиякові, як також співакам парафії св. Софії — за звеличання своєю участю похоронних відправ.

Сестрицтву св. Княгині Ольги при катедр. соборі св. Володимира, особливо паням: Малапчук, Кучер, Крайник, Ляценко і Смаль — за приготування трапези після Похорону й поминального обіду в 40-ий день.

Проф. Василеві Іванцюкові, д-рові Степанові Самбірському, пані Ромі Турянській (радіопрограма „Самопомочі"), Радіопрограмі при катедр. соборі св. Володимира та п. Іванові Музиці, які в своїх передачах вшанували пам'ять Покійного теплими і зворушливими словами.

Усім Товариствам, Приятелям і Знайомим, які прийшли нам з потіхою і висловили співчуття в хвилині нашого великого горя і смутку.

Усім, хто, не дивлячись на різницю віровизнання, вшанував своєю присутністю на Парастасах і Похороні пам'ять Покійного та віддав Йому останню християнську послугу.

Парафії св. Володимира, Парафії св. Софії, Сестрицтву св. Княгині Ольги, Українському Національному Музеєві в Шикаго, Родині Романків (землякам з Торонто) і найближчій нашій Рідні — за надіслання квітів на домовину Покійного, як також усім Тим, хто, замість квітів, склав грошові пожертви на залишенців в Европі, бо таке було бажання Покійного.

Д-рові Василеві Шиманову за безкорисну опіку над Покійним і за безкорисну та приятельську опіку над нами.

П. Василеві Музиці і Синові за зразкове проведення Похорону і повне співчуття ставлення до нас.

Усіх, кого ми згадали і кого згадати не всилі, хай Бог нагородить найвищим добром.

У великому смутку:

дружина Покійного ЕМІЛІЯ КОЗАРІЙЧУК
і донька — МАРІЯ

Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО"
— запрошує —
Українське Громадянство НЮАРКУ та ОКОЛИЦЬ
на
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
Ярослава ГЕРУСА
що відбудеться
в СУБОТУ,
дня 5-го БЕРЕЗНЯ 1960 р.
в год. 7:30 вечора
в домівці Українських Комбатантів — при 9 Белмонт Еве., в Нюарку.
Нові, непубліковані ще твори читатимуть: п. Валя КАЛИН, ц. Іванна КОНОНІВ та Автор.
Вступ до залі за добровільними датками.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
ділиться сумною вісткою
з усіми своїми Членами,
що дня 26-го лютого 1960 року
відійшов у Вічність
дійсний член Філологічної Секції НТШ,
професор класичної філології УВУ
✝
сл. п. проф. д-р Андрій
КОЦЕВАЛОВ
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА
ДЕЛЕГАТУРА УВУ

✝
Ділимось сумною вісткою,
що дня 26-го лютого 1960 року
помер в Когоз, Н. Й.,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
Микита ВАКУЛЕНКО
народжений 28-го травня 1891 р.
в Глухові.
Похорон відбувся дня 29-го лютого 1960 року, з української католицької церкви.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Горем прибиті:
ВІРА ВАКУЛЕНКО — дружина
ВІКТОР, ОЛЕГ і АННА — діти

В П'ЯТНИЦЮ, 4-го БЕРЕЗНЯ 1960 року
в першу річницю смерти
бл. п. Ірини з Поповичів
РУДЕНСЬКОЇ
відправиться
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра — в Ню Йорку.
Приятелів і Знайомих запрошує
РОДИНА

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ — Відділ в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
в суботу, 5-го березня 1960 р.
в залі ч. 22, УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 142 — 2-га Евеню в Ню Йорку
ДОПОВІДЬ
під заг.:
„АНГЛІЯ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА"
Доповідач — АНАТОЛЬ КАМІНСЬКИЙ,
щойно два місяці тому прибув з Англії до ЗДА.
ПОЧАТОК — в год. 7:00 вечора.
Після доповіді — ДИСКУСІЯ.
Усіх заінтересованих до ласкавої участи запрошує
УПРАВА ВІДДІЛУ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТ.-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ
у ФИЛАДЕЛФІЇ
СУБОТА, 5-го БЕРЕЗНЯ 1960 — год. 7:30 веч.
в домівці СОЮЗУ УКРАЇНОК — 909 Н. Френклін
НАРИСИ
інж. Богдана ЛУЧАКОВСЬКОГО
ГАЛИЧИНА 80 РОКІВ НАЗАД
(на плебанії в Плав'ю в 1880 році).
На закінчення — СПІЛЬНИЙ ЧАЙ.
Гостей сердечно вітаємо.

Управа Відділу ОбВУА у Филаделфії
запрошує усіх Комбатантів зокрема,
Українське Громадянство та Молодь на
ДОПОВІДЬ
ред. Ярослава Курдидика
під наголовком:
„ЯКА МОЖЕ БУДИ УКРАЇНСЬКА ЗБРОЙНА СИЛА?"
Доповідь відбудеться
в СУБОТУ, 5-го БЕРЕЗНЯ 1960 р.
в авдиторії ЗУАДКомітету — при вул. 7-ій, ч. 866
ПОЧАТОК — в год. 5:00 по полудні.
ОКРЕМИХ ЗАПРОШЕНЬ НЕ ВИСИЛАЄМО.
УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА

Увага! ОбВУА! Увага!
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ВІДДІЛУ ОбВУА НЮ ЙОРК
відбудуться
за статутовим порядком нарад
в суботу, 12-го березня 1960 р.
в горішній залі ЛІТ.-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
149 Друга Евеню — в Ню Йорку.
ПОЧАТОК — в год. 6:00 вечора.
Якщо на означену годину не прибуде вимагане статутом число членів, Збори проходитимуть важно на годину пізніше, без уваги на число присутніх членів.
На Зборах будуть обрані також делегати на Шостий Делегатський З'їзд ОбВУА.
Прибутність усіх Членів обов'язкова.
Управа Нюйоркського Відділу ОбВУА

НОВИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ ЗДА

Малюнок новосконструйованого американського воєнного корабля, призначеного для викривання і нищення модерних ворожих підводних човнів. Корабель цей виряджений в спеціяльні викривальні апарати й озброєний у торпеди (одна з них показана в правому кутку) для обстрілювання човнів.

Короткі Вістки

● Еспанські власті твердять, що головним керівником терористичної акції, яка проявилась серією бомбових замахів, був кубинець Сантьяґо Мартінез Донозо, який прибув до Еспанії з французьким пашпортом, ніби як кореспондент кубинської газети. Він зумів втекти назад до Франції, але деяких змовників арештовано і вони виявили всіх учасників змови.

● В Італії приготовляють урочисте відкриття майже закінченої першої супер-автостради, що сполучатиме Неапіль з Міляно на віддалі 450 миль (675 клм.). Частини того шляху, між Міляно і Вольонією та Вольонією і Фіренче (Фльоренцією) вже віддані до публічного користування. Роботу розпочато два роки тому. Вона охоплює, крім бетоново - цементової мостової, 51 мостів, 52 віядукти і 19 тунелів.

● У Багдаді, столиці Іраку, перед військовим судом засуджено 17 осіб на кару смерти за участь в змові на життя прем'єра Абдула Каріма Кассіма, на якого в жовтні мин. року виконано невдатний замах. 11 зпосеред засуджених змогли завчасу втекти за кордон і їх судили заочно. Крім цього, 51 осіб засуджено за ту саму справу на в'язничні кари від 6 місяців до досмертної в'язниці, а вісім осіб звільнено. Іракський військовий суд твердить, що централею змови була амбасада З'єдиненої Арабської Республіки, президент якої Гамаль Абдель Нассер мріє про імперію під своїм володінням від Атлянтійського океану по перську затоку.

● Південно - африканський уряд зголосив до парляменту в Кейптавні законопроєкт про обов'язок закордонних кореспондентів реєструватись в південно - африканських адміністраційних властей та про наложення на закордонних кореспондентів цілої низки обмежень. Південно - африканський уряд, який проводить расистсько - сеґреґаційну політику, що її наавтрували вже Об'єднані Нації, хоче обмежити свободу звітування закордонних кореспондентів.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Загальні Збори 450 Відд., відбудуться в п'ятницю, 4-го березня 1960 р., в год. 7:30 веч., в приміщенні крамниці „Молоде Життя", при 9-ій вул (ріг Другої Еве. та 9-ої вул.) Порядок нарад: Відкриття Зборів; відчитання протоколу з попередніх Зборів, звіт Управи за минулий рік, дискусія, Український Народний Союз, як економічна громадська Установа (значення і завдання) реферує мгр. Іван Скочиляс, вибір нової Управи, Обговорення плянів праці, внески і запити. Дуже просимо всіх Членів взяти участь у Загальних Зборах. — С. Хемич, секр.

ВІЛКС БЕРІ, Па. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 223, повідомляє членів, що Збори відбудуться в неділю, 6-го березня 1960 р., в парохіяльній залі, по другій Службі Божій. Проситься членів прибути на час. — Управа.

ВІНДСОР, Онт., Канада. — Повідомляється членів Від. 341, що Річні Збори відбудуться в неділю, 6-го березня 1960 р., в год. 2:30 по пол., в залі УНО. Проситься про численну участь. — О. Косіковський, предс.; Ів. Хрін, секр.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", Відд. 39, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 6-го березня 1960 р., в год. 3-ій по пол. Збирання вкладок — в суботу, 5-го березня, від год. 7-10 веч. та в неділю, 6-го березня, від год. 12-3 по пол. Проситься членство обов'язково прибути на Збори. — Управа.

ШИКАГО, Ілл. — „Леви", Відд. 399, повідомляє членів, що Звичайні Загальні Річні Збори Відділу відбудуться в неділю, 6-о березня 1960 р., в год. 12:30 по пол., в залі Укр. Бесіди, при 2410 Вест Шикаґо Еве. З огляду на ряд важливих до полагодження справ, просимо усіх членів прибути на час. При цьому пригадуємо членам-довжникам, що вкладки до УНС приймаємо кожної п'ятниці вечером, від год. 6:30-9, в домівці Бесіди. — І. Красник, голова, В. Бойко, секр.

● РОЗШУКИ ●

Іван і Петро, що живуть в найгарніших у світі степах, Україні, і Анна, що живе в Америці, розшукують брата,

ЛЮДВИКА КОСТИК.

До Америки виїхав перед першою світовою війною, з с. Рівня, пов. Лісько, Зах. Україна. Дорогий Брате, коли живеш, відізвися:

Anna SALAPATA
719 N. 3rd Street
Philadelphia 23, Pa.

ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ, КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ

Авторський вечір М. І. Мандрики в Вінніпеґу

Літературно - Мистецький Клюб у Вінніпеґу почав сезон цього року авторським вечором, присвяченим поетичній творчості М. І. Мандрики. Вечір відбувся в залі читальні Просвіти 12-го лютого. Відкрив голова Клюбу Р. Коваль. Доповідь про творчість автора виголосив редактор літер. відділу „Українського Голосу" С. Волинець. У влучній аналізі творчости поета він підкреслив його характерні риси: вроджений поетичний талант, видатну музичність віршу, ясність поетичної мови, приступної широким масам, природну легкість творчости, молодість, оптимізм, цікаву філософію життя. Мандрика — це поет радости життя, поет краси, любови й добра. Пояснення цього доповідач бачить в запоророзькій крові поета та в його шорокому досвіді, набутому за довгий вік та в його всесвітніх подорожах. З цим він зв'язує й його екзотичні поезії, писані з дійсної екзотики, чого не було перед тим в українській літературі. Підкреслює його філософський спокій, як у „запорозького діла", для якого не існує страху.

Ліричні поезії, з різних періодів творчости поета, чуло рецитувала пані Галина Коваль, яка зуміла передати всю красу його лірики. Кілька розділів з нової поеми Мандрики — „Мазепа", яка має скоро піти до друку, майстерно рецитував п. Д. Яремчук. На просьбу присутніх сам автор прочитав кілька поезій.

На запити присутніх Мандрика коротко подав кілька цікавих спогадів, що до початків і стимулів своєї творчости, вказуючи на ще недосліджену й неописану акцію революційних сил в широких масах Наддніпрянської України, в роках 1905—1908, та влиття цих сил в кооперативний рух 1908—1917 рр. Також, на просьбу одного з учасників, подав коротко свою філософську ідею про моральний закон одвічности, так часто згадуваний ним в поезіях.

Пані Є. Стахова у зворушливих словах заявила, що цей вечір став дійсним святом мистецтва — „пиром поезії", і відчитала свій короткий есей про творчість Мандрики, в зв'язку з появою його останньої книги „Радість", підкреслюючи в ній красу та життєву радість і високу мораль і правдиву релігійність.

В запитах і зауваженнях приймали ще участь: проф. Ярослав Рудницький, редактор В. Мартинець, інж А. Качор, А. Господин, пані Т. Кошиць, редакторка С. Бубнюк і ін.

Вечір пройшов в милій і щирій атмосфері.

Заряд Літ. - Мистецького Клюбу складається з Р. Коваля (мистець) — голови, редактора Мартинця і письменника Гай-Головка — заступників голови, В. Молодоженина (скульптор) — скарбника та В. Денеки — секретаря.

Г. Б.

Успіхи в боротьбі проти інфляції

Вашингтон. — Вищі урядові економісти і фінансисти вірять, що вдалося зробити значний поступ в боротьбі проти інфляції. Правда, дехто з них передбачає ще незначне збільшування цін в 1960-му році, але ніхто не вірить в те, щоб так ширилася інфляція, як це було в роках після закінчення другої світової війни. Один із вищих урядовців заявив співробітникові щоденника „Ню Йорк Таймс" Едвінові Дейлові таке: „Якщо урядові вдасться втримати бюджет в запроєктованих рямках, то інфляція 1956-1957 років може бути останньою інфляцією". Ці заяви урядових фахівців збігаються з передбаченням голови Міжнародного Монетарного Фонду Піра Якобсона, який сказав недавно, що „по всякій правдоподібності повоєнна інфляція скінчилася". Урядові економісти вірять в кінець інфляції і одночасно гадають, що період теперішнього добробуту буде довший, бо не буде перерваний рецесією. Один урядовець передбачає, що теперішній добробут і висока продукція повинні продовжуватися поза 1961-ий рік. Та —до повної перемоги над інфляцією треба ще і контролі цін і заробітків, бо без стабільности в цих двох ділянках не можна говорити про дійсну перемогу над інфляцією.

Директор ракетової програми про подорож людини на Місяць

Вашингтон. — Директор ракетної програми при Комісії Атомової Комісії генерал бриґади Ірвінґ Л. Бранч, зізнаючи в Астронавтичній Комісії в Палаті Репрезентантів передбачав, що при допомозі атомової енерґії можна буде людині дістатися на Місяць до 1970 року. Атомові ракети потрібні до лету на Місяць, на думку генерала Бранча, готові будуть в половині декади 1961-1970 якщо Конґрес визначить відповідні фонди. Внаслідок фінансових обмежень перші пробні лети визначено аж на роки 1967-1969. Але Комісія Атомової Енерґії старається, щоб і уряд і Конґрес не зменшували видатків на досліди над космічними просторами. Генерал Бранч є оптимістом, бо він знає, що минулого року відбулася успішна проба прототипу нуклеарного ракетного лету.

Лікарі матимуть свій щоденник — „Лікарську Трибуну"

Ню Йорк. — Один бостонський видавничий концерн повідомляє, що плянується видання щоденника, який називатиметься „Ди Медікал Трібюн". 16-го березня цього року вийде 32 сторінковий тижневик під таким заголовком, як про це повідомляє Джордж Ф. Доріот, голова Американської і Дослідної Корпорації. Пізніше в цьому році це видання стане появлятися два рази в тижні, а в найближчому році має перемінитися на щоденник. Плянується також видання для закордону. Це буде перший лікарський щоденник в ЗДА, який буде негайно повідомляти про нові досліди в Америці. Головна редакція буде в Ню Йорку, а окремі бюра будуть у Вашингтоні, Шикаґо, Сан Франсіско і Парижі.

ВИБОРИ ЗБЛИЖАЮТЬСЯ

Проєкти виборчих жетонів із прізвищами і демократичних і республіканських кандидатів на Президента ЗДА — Ніксона, Кеннеді, Морза та ін.

Посмертні Згадки

Анна КАЦИШИН, — членкиня Т-ва ім. І. Франка, Від. 93 УНСоюзу в Сентрал Фолс, Р. Ай., померла 14-го лютого 1960 р., на 68-му році життя. Покійна походила зі с. Серафинців, пов. Городенка, Зах. Україна. Полишила в смутку чоловіка Иосифа, 1 сина, 3 доньки та 9 внуків. Похорон відбувся 17-го лютого 1960 р., з укр. православної церкви св. Михаїла в Вунсакеті, на цвинтар св. Михаїла. — В. Їй П!
М Іваницький, секр.

Ілля НАЗАР, — член і секретар 215 Відд УНСоюзу в Корнел, Н. Й., помер дня 29-го січня 1960 р., на 73-му році життя. Покійний походив зі Зах. України. До Америки прибув 45 років тому, працював 35 років при Erie R. R. Co. Полишив у смутку 4 замужні доньки, 3 синів, сестру і двох братів в Юґославії, 8 внуків, сестрінків та братанниць. Заупокійна Служба Божа відбулася дня 1-го лютого в римо-кат. костелі св. Анни. Похоронено на цвинтарі св. Анни. Вічна Йому Пам'ять.
І. Назар, секр.

Катерина МЕДВІДЬ, — членкиня 212 Відд. УНСоюзу у Вілінґ, В. Вір., померла 13-го лютого 1960 р., на 82-му році життя. Покійна походила з м. Тисьмениця, біля Станиславова. Полишила сина Михайла, двох внуків та 5 правнуків. — Вічна Їй Пам'ять.
К. Бліц, секр.

Річні Загальні Збори Осередку СУМА в Сиракюзах, Н. Й.

21 лютого в залі УНДому відбулися одинадцяті з черги Річні Збори.

Зборами проводила президія, в склад якої ввійшли: Т. Іванів, П. Голь і В. Гусак. Присутні пильно прислухувалися звітам окремих референтів уступаючої Управи за минулий щік. Широке зацікавлення членства викликали, зокрема звіти: голови Осередка, котрий також сповняв функцію і культ. осв. рефер. — С. Грицика, рефер. Ю. СУМа — П. Бушуцького і фін. — — В. Майковича.

Ця молодеча організація бере живу участь у нашому громадському і культурному житті, гуртуючи коло себе 88 членів, в тому числі 54 членів Ю. СУМА.

Касовий звіт виявив добрий стан господарки, виказуючи, що в минулому році було доходів на суму 1,949.87 до. Розходів 1,654.54 дол. Річне сальдо на день 1. лютого 1960 р. 295.39 дол. До цього додати закуп до сумівської бібліотеки книжок і інших потрібних речей для Осередку на суму 102.82 дол.

Звіти, які зложила уступаюча Управа, це правдиве дзеркало плідної праці Осередку. А дальше завдання перед нами велике. Щоб його виконати, щоб нам не закинуло пізніше покоління, що ми в той час, коли треба було допомагати визволяти рідний край, спали — мусимо в першу чергу сталити наш розум, силу духа, сильний сумівський характер, виховувати юнацтво, одним словом мусимо плекати в собі сумівські прикмети.

Після дискусій і уділення уступаючій Управі абсолюторії, вибрано нову Управу на 1960 діловий рік, яку очолив П. Ткач із слідуючими членами: В. Шпічка, П. Башуцький, О. Минько, М. Бартошик, В. Гусак, І. Щербаневич та ін.

На внесок В. Майковича схвалено 75 долярів з каси на слідуючі цілі: 25 дол. на прес-фонд сумівського журналу „Авангард", 25 дол. на АБН і 25 дол. на Визвольний Фонд.

Збори закінчено відспіванням „Не пора, не пора".

В. Майкович

Зміна адреси

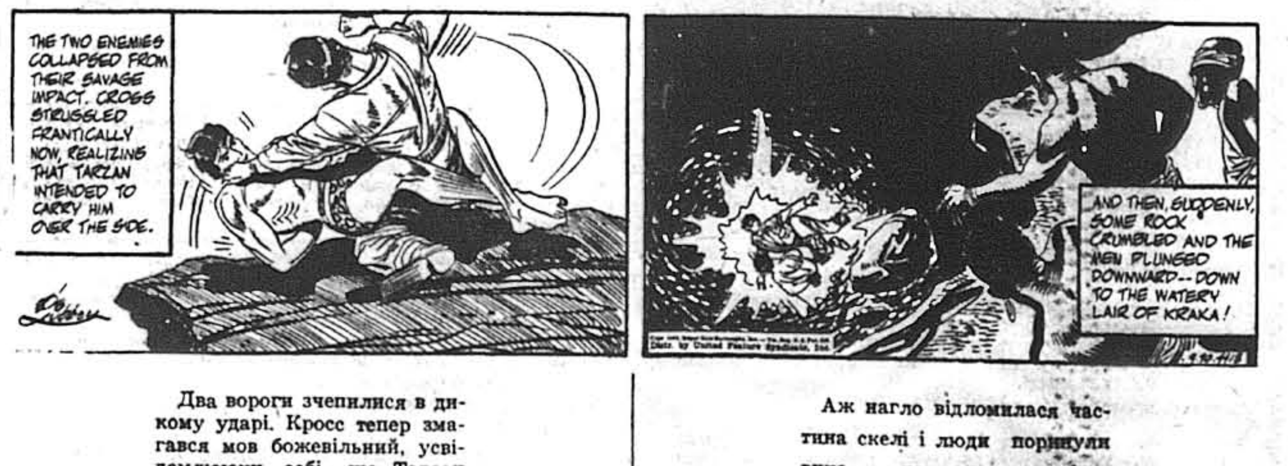
До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______
Ім'я і прізвище ______
Адреса ______
______

Моя НОВА адреса тепер:
Ім'я і прізвище ______
Адреса ______
Адреса ______

ТАРЗАН, ч. 4413. Поринання.

Два вороги зчепилися в дикому ударі. Кросс тепер змагався мов божевільний, усвідомлюючи собі, що Тарзан змагає кинути його у воду.

Аж нагло відломилася частина скелі і люди поринули вниз... до водяного лігва Краки!